

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zdeňky Šindelářové a soudců Mgr. Jakuba Černoška a JUDr. Ing. Michala Hocka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Jakub H.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Michaellem Buchlovským
sídlem Kopečná 987/11, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ing. Jaroslav P.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Stoklasem
sídlem Masná 1324/1, 702 00 Ostrava

**o určení neplatnosti smlouvy o převodu obchodního podílu in eventum o zrušení smlouvy
o převodu obchodního podílu**

o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2020,
č. j. 28 Cm 247/2018-177

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě se v odstavci I. výroku **potvrzuje**.

II. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě se v odstavci II. výroku **mění** tak, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 24.684 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Petra Stoklase.

III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na plné náhradě nákladů odvolacího řízení částku 14.406,65 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Petra Stoklase.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem krajský soud zamítl žalobu na určení, že smlouva o převodu podílu ve výši 100 % ve společnosti Harke s.r.o., IČO 270 87 832, se sídlem Praha 4, Podolí, Jeremenkova 1171/102b (dále jen společnost), ze dne 8. 11. 2017, uzavřená mezi žalobcem a žalovaným, je neplatná (dále také jen Smlouva), in eventum že se zrušuje Smlouva o převodu podílu ve výši 100 % ve společnosti ze dne 8. 11. 2017, uzavřená mezi žalobcem a žalovaným, in eventum že se zrušuje Smlouva o převodu podílu ve výši 100 % ve společnosti ze dne 8. 11. 2017, uzavřená mezi žalobcem a žalovaným, a současně se žalobci ukládá, aby uhradil žalovanému částku 1.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, a žalovanému se dále ukládá, aby se jako osoba neoprávněná zdržel podat návrh na zápis změn do obchodního rejstříku podle zrušené Smlouvy o převodu podílu ze dne 8. 11. 2017, uzavřené mezi žalobcem a žalovaným (odstavec I. výroku), a o nákladech řízení rozhodl tak, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému částku 20.328 Kč (odstavec II. výroku).
2. Krajský soud po skutkové stránce dospěl k závěru, že žalobce byl v době od 1. 10. 2003 do 6. 12. 2017 zapsán v obchodním rejstříku jako jednatel společnosti, od 6. 12. 2017 dosud je jako jednatelka společnosti zapsaná Lucie N., od vzniku společnosti, tj. od 15. 9. 2003 do 27. 4. 2005, byla jako jediný společník společnosti zapsána JUDr. Dagmar Ch., od 27. 4. 2005 do 6. 12. 2017 byl jako jediný společník zapsán žalobce a od 6. 12. 2017 dosud je jako jediný společník zapsaná Lucie N. Dne 31. 5. 2005 byla mezi účastníky řízení uzavřena smlouva o převodu obchodního podílu ve společnosti, a to za sjednanou cenu 200.000 Kč, o které bylo tvrzeno, že byla zaplacená před podpisem smlouvy, a současně byl téhož dne sepsán návrh na zápis změn do obchodního rejstříku. Listina nebyla nikdy rejstříkovému soudu doručena a oba účastníci řízení shodně tvrdili, že se v daném případě jednalo o zajišťovací převod práva. Další smlouva o převodu obchodního podílu ve společnosti za částku 200.000 Kč byla mezi účastníky sepsána dne 17. 6. 2006 a i v této smlouvě bylo účastníky tvrzeno, že se jedná o zajišťovací převod práva. Rovněž ani tato smlouva nebyla předložena rejstříkovému soudu k zápisu. Ve středu dne 8. 11. 2017 byla účastníky řízení podepsána v pořadí třetí Smlouva o převodu obchodního podílu ve společnosti, na základě které převedl žalobce svůj 100 % obchodní podíl ve společnosti Harke s.r.o. na žalovaného za sjednanou cenu ve výši 1.000 Kč, která byla zaplacená před podpisem Smlouvy. Smlouva byla vytištěna na počítači, ručně jsou na ní vyznačeny podpisy smluvních stran a číslo občanského průkazu žalobce. Pravost podpisů smluvních stran ověřil advokát JUDr. Roman B. Stran průběhu kontraktace při podpisu Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 krajský soud zjistil, že se žalobce po předchozí domluvě dostavil do místa bydliště žalovaného, na žalobce nebyl vyvíjen žádný fyzický nátlak za účelem podpisu této Smlouvy, podpisu Smlouvy byl přítomen JUDr. B., kterého o sepsání Smlouvy požádal žalovaný, JUDr. B. se do bydliště žalovaného dostavil s již vytištěnou Smlouvou, do které pouze dopsal číslo občanského průkazu žalobce, jenž mu žalobce bez nátlaku za tímto účelem vydal. Účastníci Smlouvy se dohodli, že návrh na zápis změn do obchodního rejstříku (který byl rovněž předpřipraven JUDr. B. a podepsán žalobcem) zatím nebude podán. Žalobci (jednatelem společnosti) byl znám ekonomický stav společnosti a s tím související hodnota převáděného obchodního podílu. Žalobce následně dne 6. 12. 2017 uzavřel se svou partnerkou Lucií N. smlouvou o převodu téhož obchodního podílu ve společnosti, tato posléze vykonávala práva společníka při výkonu působnosti valné hromady, o čemž byl téhož dne sepsán notářský zápis notářkou Mgr. Romanou Tatarčíkovou, a byla rovněž provedena změna v osobách společníka v obchodním rejstříku. Dopisem ze dne 24. 7. 2018 se žalobce dovolal neplatnosti (v pořadí třetí) Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 z důvodu nedostatku svobodné vůle k právnímu jednání na straně žalobce, dále z důvodu, že cena 1.000 Kč neodpovídala hodnotě převáděného podílu, a z opatrnosti (pro případ, že by Smlouva o převodu obchodního podílu nebyla neplatná), požadoval dle ustanovení § 1793 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen občanský zákoník), zrušení Smlouvy a navrácení všeho do původního stavu, neboť sjednaná cena obchodního podílu ve výši 1.000 Kč je v hrubém nepoměru k jeho skutečné ceně. Dle účetní závěrky společnosti sestavené

ke dni 31. 12. 2017 činila výše vlastního kapitálu společnosti 6.312.000 Kč a společnost dosáhla kladného hospodářského výsledku ve výši 472.000 Kč. Znaleckým posudkem znalce Jaroslava Zlatohlávka byla metodou majetkové substance stanovena hodnota společnosti na částku 14.500.000 Kč.

3. Krajský soud po právní stránce dovedl existenci naléhavého právního zájmu žalobce na jím podané žalobě, neboť tato je způsobilá vyřešit otázku nejistého právního postavení účastníků řízení stran platnosti Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 a současně vyřešení otázky její platnosti může mít dopad na případná další soudní řízení ve vztahu k novému nabyvateli obchodního podílu Lence N. S ohledem na jednočlennou společnost byl obchodní podíl dle ustanovení § 115 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen z. o. k.), vždy převoditelný a není logického důvodu, proč by měl jediný společník v působnosti valné hromady udělovat sám sobě k tomuto převodu souhlas. Skutečnost, že v době uzavření Smlouvy společnost dosud neučinila tzv. opt-in podle ustanovení § 777 odst. 5 z. o. k., není pro danou věc rozhodná, neboť nabyvatel podílu přistupuje ke společenské smlouvě „ze zákona“, a to podle ustanovení § 209 odst. 1 z. o. k., a na rozdíl od převodních smluv uzavřených za účinnosti obchodního zákoníku se již jeho prohlášení o přistoupení ke společenské smlouvě nevyžaduje. Krajský soud taktéž neshledal důvodnou námitku žalobce v tom směru, že Smlouva o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 nebyla doručena společnosti. Doručení smlouvy s úředně ověřenými podpisy společnosti je podle ustanovení § 209 odst. 2 z. o. k. podmínkou pro její účinnost ve vztahu ke společnosti, nemá však žádný vliv na platnost smlouvy a také na její účinnost ve vztahu mezi smluvními stranami. Navíc byl převodce současně jednatelem společnosti, a lze proto dovést, že i bez formálního prohlášení této osoby o převzetí Smlouvy „za společnost“ se Smlouva okamžikem uzavření dostala současně do dispoziční sféry společnosti a stala se vůči společnosti účinnou. Krajský soud se taktéž neztotožnil s námitkou rozporu uzavřené smlouvy s dobrými mravy, neboť nevyšlo najevo, že by cena, kterou si účastníci za obchodní podíl sjednali, sledovala nemravný cíl či nemravné důsledky. Stávající právní úprava plně respektuje vůli smluvních stran, kterou projeví ve svých právních jednáních, což plně dopadá také na otázku sjednané ceny za převod.
4. Krajský soud se rovněž neztotožnil s hodnocením Smlouvy jako zdánlivého právního jednání dle ustanovení § 551 občanského zákoníku. Na straně žalobce byla projevena vůle učinit právní jednání, tedy převést podíl na žalovaného, přičemž tato vůle byla stvrzena podpisem pod převodní Smlouvu, a následně byla také úředně ověřena pravost jeho podpisu. Nedostatek vážnosti vůle je právně relevantní pouze tehdy, pokud byl druhé straně znám nebo vyplývá z okolností, za kterých byl projev vůle učiněn. Žádná taková situace však v projednávané věci nenastala, žalovanému nebylo známo, že žalobce neměl v úmyslu s ním Smlouvu uzavřít, nebylo to známo ani třetí osobě JUDr. B., ověřující pravost podpisu a konečně sám žalobce vypověděl, že „nakonec pod nátlakem souhlasil s tím, že tuto Smlouvu podepíše“. Platí proto, že žalobce je tímto jednáním zavázán, i kdyby jej sám jako závazné nezamýšlel.
5. Jestliže dále žalobce namítal, že na straně účastníků řízení nebyla Smlouva uzavírána s úmyslem převést obchodní podíl, ale jednalo se pouze o zajištění závazku žalobce, pak dle závěru krajského soudu nebylo toto tvrzení v řízení prokázáno. Pokud žalobce poukazoval na předchozí případy převodů podílu mezi účastníky, pak předchozí dvě smlouvy o převodu obchodního podílu byly skutečně disimulovaným právním jednáním a skutečným úmyslem smluvních stran bylo zajistit úhradu závazků třetí osoby, tj. společnosti Harke s.r.o., vůči žalovanému z titulu poskytnutých půjček. V případě Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 však nebylo v řízení prokázáno, že by zde byl jakýkoli závazek žalobce či třetí osoby vůči žalovanému, který by měl být uzavřenou Smlouvou zajištěn. Tvrzení žalobce o tom, že žalovaný po společnosti požadoval výplatu nájemného, kterou tato obdržela od Senátu ČR za jeho senátorskou kancelář, nebylo prokázáno, navíc společnost neměla žádný právní důvod takové plnění žalovanému poskytnout. Přijal-li by žalovaný od společnosti takové plnění, jednalo by se o plnění bez právního důvodu. O pravdivosti tvrzení žalobce krajský soud nepřesvědčilo

ani následné jednání žalobce, který vypověděl, že „částka 600.000 Kč žalobci vyplacena nebyla, neví, kdo měl připravit smlouvu o vyrovnání částky 600 000 Kč, s největší pravděpodobní žalovaný“. Po podpisu Smlouvy se žalobce žádným způsobem nesnažil o zánik tvrzeného závazku, který měl být takto zajištěn a nesnažil se ani o sepsání smlouvy o zajištění, o které se po návratu ze schůzky se žalovaným zmiňoval svědkyni N., když ji ujišťoval o tom, že „podepsal převodní smlouvu, ale že si nemá dělat starosti, že ještě bude podepsána smlouva o zajištění“.

6. Krajský soud se taktéž neztotožnil s tvrzením žalobce, dle kterého neprojevil při podpisu Smlouvy o převodu obchodního podílu svou svobodnou vůli, neboť v projednávané věci nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by byly subsumovatelné pod ustanovení § 587 občanského zákoníku. Nevyšlo najevo, že by žalobce byl k právnímu jednání přinucen hrozbou tělesného nebo duševního násilí vyvolávající vzhledem k významu a pravděpodobnosti hrozícího nebezpečí i k osobním vlastnostem toho, jemuž bylo vyhrožováno, jeho důvodnou obavu. Naopak vyšlo najevo, že se žalobce na schůzku do bydliště žalovaného dostavil dobrovolně a právně jednal za přítomnosti třetí osoby, které dobrovolně vydal svůj občanský průkaz nezbytný pro to, aby učiněné právní jednání bylo platným. Pokud měl žalobce obavy, že by ho žalovaný mohl „pomluvit“ u starostů, se kterými spolupracoval, pak i kdyby zde takováto výhrůžka zazněla, nebyla by takového druhu a takové intenzity, že by byla podřaditelná pod případy, kdy lze o nedostatku svobodné vůle uvažovat. Skutkové okolnosti podpisu Smlouvy také nenaplnují znaky tzv. lichevní smlouvy dle ustanovení § 1796 občanského zákoníku, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by žalovaný při uzavírání převodní smlouvy zneužil tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti nebo lehkomyšlnosti žalobce. Žalobce při podpisu smlouvy jednal s plným vědomím následků svého právního jednání, a to zcela dobrovolně. Nepoměr vzájemných plnění je zcela bezpředmětný.
7. Pokud se žalobce in eventum domáhal zrušení uzavřené převodní smlouvy a navrácení všeho do původního stavu, a to pro nepoměr vzájemného plnění, pak krajský soud neshledal ani v tomto případě zákonné důvody pro vyhovění eventuálnímu žalobnímu nároku. Dle ustanovení § 1794 odst. 2 občanského zákoníku právo podle ustanovení § 1793 občanského zákoníku nevzniká, pokud zkrácená strana souhlasila s neúměrnou cenou, ač ji skutečná cena plnění byla nebo musela být známa. Žalobce byl v době uzavření Smlouvy nejen jediným společníkem společnosti, ale také jejím jediným jednatelem. Za této situace mu musela být známa hodnota převáděného podílu odvíjející se od hodnoty společnosti, neboť tato byla patrna např. z účetních závěrek společnosti. Žalobce přes tuto skutečnost s navrženou úplatou za převáděný podíl souhlasil a převodní smlouvu podepsal. Institut neúměrného zkrácení neslouží k ochraně práv a oprávněných zájmů osob, které při uzavírání smluv jednají nedbale, a neslouží rovněž jako nástroj pro zvrácení účinků řádně uzavřené smlouvy. Zákonodárce neměl v úmyslu zahrnutím institutu neúměrného zkrácení do českého občanského práva zasahovat do smluvní volnosti stran smlouvy a do jejich práva případně uzavřít smlouvu s neúměrným vzájemným plněním. Existence souhlasu s neúměrnou cenou (na rozdíl od přijetí plnění za mimořádnou cenu zvláštní obliby) nevyžaduje výslovné prohlášení zkráceného ve smlouvě, postačí, že tento, ačkoli znal hodnotu plnění, smlouvu skutečně uzavřel.
8. Odstavec II. výroku o nákladech řízení krajský soud odůvodnil ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 9 odst. 3 písm. a/ vyhlášky MS č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen advokátní tarif). Náklady řízení žalovaného před soudem prvního stupně byly tvořeny 6 úkony právní služby po 2.000 Kč, a to za převzetí a přípravu zastoupení, vyjádření se k žalobě a za účast u 4 jednání krajského soudu konaných ve dnech 22. 11. 2018, 3. 6. 2019, 7. 11. 2019 a 19. 6. 2020, a dále 4 režijními paušály po 300 Kč za tyto úkony, to vše v souladu s ustanovením § 137 odst. 3 o. s. ř. navýšené o 21% DPH, které je zástupce žalovaného plátcem.
9. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas odvolání, kterým namítal krajským soudem neúplně zjištěný skutkový stav, nesprávná skutková zjištění a nesprávné právní posouzení věci dle

ustanovení § 205 odst. 2 písm. d), e) a g) o. s. ř., a domáhal se jeho změny a vyhovění žalobě. Namítal, že ověřovací doložka na Smlouvě o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 neobsahuje podpis ani razítko advokáta JUDr. Romana B., který ověřoval pravost podpisů smluvních stran. Dle ustanovení § 209 odst. 2 z. o. k. je převod podílu vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy o převodu s úředně ověřenými podpisy. Jelikož podpisy ověřoval advokát, musí ověřovací doložka splňovat všechny náležitosti stanovené v usnesení představenstva České advokátní komory č. 4/2006, ve znění usnesení představenstva České advokátní komory č. 2/2009, usnesení představenstva České advokátní komory č. 3/2009 a usnesení představenstva České advokátní komory č. 6/2010. Nezbytnou součástí ověřovací doložky advokáta je jeho vlastnoruční podpis a razítko. Vzhledem k tomu, že Smlouva neobsahovala řádnou ověřovací doložku, nebyly podpisy úředně ověřeny, nemohla být (a nebyla) společnosti doručena účinná smlouva o převodu a nemohla nabýt ve vztahu ke společnosti účinnosti. Žalobce nesouhlasil se závěrem krajského soudu, dle kterého případný nedostatek účinnosti Smlouvy nemá vliv na její platnost. Smlouvu o převodu obchodního podílu je třeba považovat za jednání týkající se změny obchodní korporace ve smyslu § 6 odst. 1 z. o. k. Podle zmíněného ustanovení totiž „právní jednání týkající se změny vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná a soud k této neplatnosti přihlédne bez návrhu“. Tento formální nedostatek ověřovací doložky dle žalobce způsobuje neplatnost Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017.

10. Odvolatel dále dovozoval, že jak výpověď svědkyně Lucie N., tak existence všech předchozích smluv o převodu obchodního podílu ve společnosti Harke, s. r. o., bez toho, že by byly předloženy rejstříkovému soudu k provedení změn v obchodním rejstříku, prokazují, že strany neměly v úmyslu podíl na společnosti Harke, s. r. o. skutečně převést. Svědkyně Lucie N. rovněž ve své výpovědi popsala, v jakém stavu se vrátil žalobce z jednání se žalovaným dne 8. 11. 2017, což také vypovídá o tom, že vůle žalobce uzavřít Smlouvu o převodu podílu nebyla vážná ani svobodná. Ani žalovaný neměl v úmyslu podíl ve společnosti Harke, s. r. o. nabýt do svého vlastnictví, což by soud zjistil, pokud by provedl dokazování listinami z trestního spisu, které označil žalobce.
11. Odvolatel dále poukázal na účastnickou výpověď žalovaného, při které uvedl, že „dřívější smlouvy nevyužil proto, že došlo ke změně úpravy občanského zákoníku a smlouvy měly jiné parametry“. Toto tvrzení však není pravdivé, neboť smlouva z roku 2016 již byla uzavřena podle předpisů platných a účinných od 1. 1. 2014. Žalovaný v řízení před orgány činnými v trestním řízení neuvedl, že je vlastníkem podílu ve společnosti, ačkoliv smlouvy (v době trestního řízení první z nich) splňovaly veškeré náležitosti k tomu, aby mohly být považovány za platné a účinné. Žalovaný při výslechu před orgány činnými v trestním řízení nevypověděl, že by společnost Harke s.r.o. vlastnil již od května 2005. Tuto skutečnost neuvedl proto, neboť mu bylo známo, že smlouvy o převodu obchodního podílu (jak ta z roku 2005, tak obě následující), byly uzavřeny pouze na zajištění jeho pohledávek, nikoliv v úmyslu tento obchodní podíl skutečně získat.
12. Stran nemravnosti Smlouvy žalobce poukázal na další okolnosti (disimulované právní jednání a okolnosti jednání ze dne 8. 11. 2017, kdy bylo žalobci žalovaným vyhrožováno, což potvrdila svědkyně Lucie N.) způsobující neplatnost smlouvy. S ohledem na závěry znaleckého posudku Ing. Zlatohlávka je zřejmé, že vzájemné plnění bylo v hrubém nepoměru. Žalovanému byla tato skutečnost známa, o majetku i aktivitách společnosti měl přehled, navíc předložil krajskému soudu doklady, které si od společnosti sám kvůli poskytnuté půjčce vyžádal. Dle ustanovení § 1794 odst. 1 občanského zákoníku neexistoval mezi účastníky Smlouvy žádný zvláštní vztah, který by odůvodňoval nízkou cenu za obchodní podíl, žalobce neměl v úmyslu podle Smlouvy vůbec plnit, stejně tak žalovaný, který fakticky cenu za podíl nezaplatil. Dle ustanovení § 1794 odst. 2 občanského zákoníku uzavřená Smlouva neobsahovala prohlášení žalobce o vzdání se práva na její zrušení. Žalobce zastával názor, že z dotčeného znění občanského zákoníku plyne, že musí být splněny dvě kumulativní podmínky, a to výslovné vzdání se práva na zrušení smlouvy kvůli hrubému nepoměru plnění a současně buď 1) výslovné

prohlášení, že plnění přijímá za mimořádnou cenu ze zvláštní oblíby, anebo 2) výslovné prohlášení o souhlasu s neúměrnou cenou. Vzhledem k tomu, že toto výslovné prohlášení v uzavřené Smlouvě absentovalo, bylo nezbytné minimálně eventuálnímu petitu vyhovět.

13. Žalovaný se k podanému odvolání vyjádřil tak, že toto shledává nedůvodné a odvolacímu soudu navrhl potvrzení napadeného rozsudku. Skutečnost, že ověřovací doložka na Smlouvě neobsahuje podpis advokáta a jeho razítko pod samotným textem neznámá, že podpisy na Smlouvě nebyly ověřeny a dotčená Smlouva nemůže být z tohoto důvodu neplatná. Svědek JUDr. Roman B. vypověděl, že ověření podpisu smluvních stran prováděl, od žalobce si vyžádal občanský průkaz a tento se na listinu a do ověřovací knihy podepsal. Skutečnost, že ověřovací doložka podpis a razítko advokáta neobsahuje, je pouze formální vadou, která vliv na platnost ověření podpisu nemá. Žalobce předal Smlouvu s úředně ověřenými podpisy a návrh na vklad do obchodního rejstříku se svým podpisem žalovanému, přičemž doručení této Smlouvy společnosti Harke s.r.o. potvrzuje podpis jejího jednatele (žalobce) na návrhu na vklad do obchodního rejstříku ze dne 8. 11. 2017, který zachycuje promítnutí změny v osobě společníka. Stran zdánlivého právního jednání žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce ve své účastnické výpovědi existenci namítaného nesplaceného závazku vůči žalovanému ze smlouvy o půjčce a jejím zajištění z roku 2006 vůbec nezmínil, když vypovídal toliko o nepodložené částce 600.000 Kč. Dlužníkem půjčky dle smlouvy z roku 2006 je společnost Harke s.r.o., a nikoliv žalobce, tato půjčka dosud není splatnou, přičemž žalobce se ve smlouvě zavázal k úhradě dlužné částky pouze pro případ prodlení společnosti. Stran nemravnosti Smlouvy byl žalovaný názoru, že soukromé právo stojí na zásadě autonomie vůle a zásadě pacta sunt servanda, a to i v případech, kdy je to pro některou ze smluvních stran nevýhodné. Žalobce se také nemůže s úspěchem domáhat zrušení Smlouvy, neboť znal skutečnou cenu jím převáděného obchodního podílu. Žalobce dlouhodobě zastával funkci jednatele a společníka dotčené společnosti a s neúměrnou cenou plnění souhlasil. S poukazem na znění komentářové literatury žalovaný dovozoval, že ustanovení § 1794 odst. 2 občanského zákoníku výrazem „souhlasil“ nerozumí výslovné uvedení souhlasu dotčené osoby, naopak tento souhlas může být dán i bez výslovně či obdobně uvedené formule „souhlasím s neúměrnou cenou“. Postačí prokázat, že strana smlouvu uzavřela, ač znala jak konkrétní cenu, tak i skutečnou (obvyklou) cenu plnění. Nebylo proto nutné, aby došlo k výslovnému prohlášení žalobce ve Smlouvě, když postačí, že tento, ačkoliv znal hodnotu plnění, Smlouvu přesto uzavřel.
14. Odvolací soud poté, co dovodil, že odvolání je přípustné, podané včas, oprávněnou osobou, obsahuje náležitosti stanovené v ustanovení § 205 odst. 1 o. s. ř. a odvolací důvod dle ustanovení § 205 odst. 2 o. s. ř., přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 206, § 212, § 212a o. s. ř.), a to při odvolacím jednání (ustanovení § 214 odst. 1 o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.
15. Odvolací soud předně uvádí, že vady řízení, k nimž odvolací soud musí přihlídnout z úřední činnosti (§ 212a odst. 5 o. s. ř.), nejsou žalobcem namítány a vady uvedené v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. z obsahu spisu ani nevyplývají. Ani jiné vady řízení, k nimž odvolací soud, pokud by je zjistil, musí přihlížet, jen když by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 212a odst. 5 věta druhá o. s. ř.), rovněž z obsahu spisu nevyplývají.
16. Z obsahu spisu ve vztahu k podanému odvolání a napadenému rozsudku soudu prvního stupně vyplývá, že se žalobce žalobou podanou u krajského soudu dne 29. 8. 2018 domáhal určení neplatnosti účastníky uzavřené Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017, in eventum 1) zrušení této smlouvy a in eventum určení, že 2) jediným vlastníkem obchodního podílu je Lucie N. Žalobce tvrdil okolnosti uzavření Smlouvy a následné dovolání se její neplatnosti pro nedostatek svobodné vůle k právnímu jednání na straně žalobce a jejího zrušení podle ustanovení § 1793 odst. 1 občanského zákoníku. Namítal, že k převodu obchodního podílu nebyl dán souhlas valné hromady, žalovaný nepřistoupil ke společenské smlouvě a žádný z účastníků neměl úmysl založit právní účinky převodu obchodního podílu na žalovaného,

neboť tato Smlouva měla toliko zajišťovat domnělé nároky žalovaného. Smlouva nebyla doručena společnosti a žalovaný nepřistoupil ke společenské smlouvě. Smlouva je také neplatná pro nemravnost, neboť sjednaná úplata za převod je v rozporu s cenou obchodního podílu. Jedná se o zdánlivé právní jednání, u kterého navíc bylo sjednané plnění obou stran ve vzájemně hrubém nepoměru. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil tak, že tvrzení jsou nepravdivá, žalobce Smlouvu uzavřel bez donucení, s touto se seznámil za přítomnosti právního zástupce žalovaného, který podpisy na Smlouvě ověřoval. Žalobce taktéž souhlasil s cenou obchodního podílu, proti této ničeho nenamítal. V daném případě má společnost pouze jediného společníka, nebylo proto důvodu požadovat souhlas valné hromady k převodu a nebylo taktéž nutné realizovat prohlášení žalovaného o přistoupení ke společenské smlouvě. Návrh na zápis změn do obchodního rejstříku nebyl podán, neboť žalobce žádal o poseckání do ledna 2018, a to z důvodu dokončení kontraktu s městem stran koupě pozemku společností. Žalobce podáním ze dne 12. 11. 2018 vzal žalobu (co do nároku na vydání žalobního petitu in eventum) v části domáhajícího se určení vlastnictví obchodního podílu ve vztahu k Lucii N. částečně zpět, přičemž krajský soud usnesením ze dne 20. 11. 2018, č. j. 28 Cm 247/2018-35, které nabylo právní moci dne 7. 12. 2018, řízení v tomto rozsahu částečně zastavil. U jednání konaného dne 22. 11. 2018 krajský soud účastníky informoval o tom, že v průběhu řízení budou účastníci poučeni dle ustanovení § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. Žalobce podáním ze dne 1. 6. 2020 svůj žalobní návrh rozšířil in eventum tak, že se také domáhal zrušení Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 uzavřenou žalobcem a žalovaným s tím, že se žalobci ukládá, aby žalovanému uhradil ve lhůtě 3 dnů částku 1.000 Kč a současně se žalovanému ukládá, aby se jako osoba neoprávněná zdržel podat návrh na zápis změn do obchodního rejstříku podle Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017. Krajský soud tuto změnu žaloby dle ustanovení § 95 odst. 1 o. s. ř. připustil usnesením vyhlášeným za přítomnosti účastníků na jednání konaném dne 18. 6. 2020. Krajský soud na dalších soudních jednáních konaných ve dnech 3. 6. 2019, 7. 11. 2019 a 18. 6. 2020 k důkazu provedl Smlouvu o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017, dovolání se neplatnosti smlouvy ze dne 24. 7. 2017, znalecký posudek znalce Jaroslava Zlatohlávka ze dne 5. 12. 2019, notářský zápis NZ 208/2017, rozvahy společnosti a obsah Sbírký listin, smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 31. 5. 2005 a 17. 6. 2016, dále provedl účastnický výslech žalobce a žalovaného, výslechy svědků JUDr. Romana B. a Lucie N. Další důkazní návrhy zamítl pro nadbytečnost, a následně rozhodl odvoláním napadeným rozsudkem.

17. Odvolací soud nad rámec skutkových zjištění krajského soudu doplnil dokazování Smlouvou o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017, návrhem na zápis změn do obchodního rejstříku ze dne 8. 11. 2017 a dovolání se neplatnosti Smlouvy o převodu podílu ze dne 8.11. 2017 a uplatnění požadavku na její zrušení, přičemž zjistil následující skutečnosti:

- Ze smlouvy o převodu obchodního podílu, že dne 8. 11. 2017 uzavřel žalobce, jako převodce, se žalovaným, jako nabyvatelem, Smlouvu o převodu 100% obchodního podílu ve společnosti Harke s.r.o., odpovídající vkladu do základního kapitálu společnosti ve výši 200.000 Kč, a to za kupní cenu 1.000 Kč, která byla zaplacená před podpisem smlouvy. Tato Smlouva je mezi smluvními stranami platná a účinná okamžikem podpisu, vůči společnosti nabývá účinnosti jejím doručením. Smlouva obsahuje vlastnoruční podpisy žalobce a žalovaného a dále pak prohlášení o pravosti podpisu advokáta JUDr. Romana B. (běžné číslo knihy o prohlášení o pravosti podpisu č. 001692/456/V/2017, 001692/457/V/2017), který prohlásil, že listinu před ním podepsali žalobce a žalovaný, přičemž jejich totožnost zjistil z předložených občanských průkazů zde specifikovaných. Prohlášení o pravosti podpisu bylo vyhotoveno v Krnově dne 8. 11. 2017, přičemž předložený exemplář Smlouvy neobsahuje vlastnoruční podpis ověřujícího advokáta.
- Ze smlouvy o převodu obchodního podílu a návrhu na zápis změny zapsaných údajů do obchodního rejstříku předložených žalovaným v odvolacím řízení, že tato verze Smlouvy o převodu obchodního podílu je identická se Smlouvou předloženou žalobcem, tato však obsahuje u ověřovací doložky podpis advokáta JUDr. Romana B. (neobsahuje však otisk

jeho razítka). Návrh na zápis změny zapsaných údajů do obchodního rejstříku ze dne 8. 11. 2017 obsahuje návrh zápisu změny jediného společníka společnosti do obchodního rejstříku ze žalobce na žalovaného, podpis žalobce jako jednatele společnosti (navrhovatele) je doplněn prohlášením o pravosti podpisu advokáta JUDr. Romana B. (běžné číslo knihy o prohlášení o pravosti podpisu 001692/458/V/2017), který prohlásil, že listinu před ním podepsal žalobce, přičemž jeho totožnost zjistil z předloženého občanského průkazu zde specifikovaného. Prohlášení o pravosti podpisu bylo i v tomto případě vyhotoveno v Krnově dne 8. 11. 2017, přičemž ověřovací doložka obsahuje vlastnoruční podpis ověřujícího advokáta.

- Z dovolání se neplatnosti smlouvy, že se žalobce prostřednictvím svého právního zástupce podáním ze dne 24. 7. 2017 (správně 2018) vůči žalovanému dovolal neplatnosti Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017, neboť tato Smlouva byla z jeho strany uzavřena bez svobodné vůle na základě vydírání. Současně z opatrnosti požádal o zrušení smlouvy a navrácení do původního stavu dle ustanovení § 1793 občanského zákoníku, neboť kupní cena 1.000 Kč neodpovídala skutečné hodnotě obchodního podílu.
- 18. Podle ustanovení § 6 odst. 1 z. o. k. právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná; soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu.
- 19. Podle ustanovení § 209 odst. 2 z. o. k. smlouva o převodu podílu musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy. Převod podílu je vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy.
- 20. Podle ustanovení § 547 občanského zákoníku právní jednání musí obsahem a účelem odpovídat dobrým mravům i zákonu.
- 21. Podle ustanovení § 551 občanského zákoníku o právní jednání nejde, chybí-li vůle jednajících osoby.
- 22. Podle ustanovení § 555 odst. 1 a 2 občanského zákoníku právní jednání se posuzuje podle svého obsahu. Má-li být určitým právním jednáním zastřeno jiné právní jednání, posoudí se podle jeho pravé povahy.
- 23. Podle ustanovení § 574 občanského zákoníku na právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné.
- 24. Podle ustanovení § 1793 odst. 1 občanského zákoníku zaváží-li se strany k vzájemnému plnění a je-li plnění jedné ze stran v hrubém nepoměru k tomu, co poskytla druhá strana, může zkrácená strana požadovat zrušení smlouvy a navrácení všeho do původního stavu, ledaže jí druhá strana doplní, oč byla zkrácena, se zřetelem k ceně obvyklé v době a místě uzavření smlouvy. To neplatí, pokud se nepoměr vzájemných plnění zakládá na skutečnosti, o které druhá strana nevěděla ani vědět nemusela.
- 25. Podle ustanovení § 1794 odst. 2 občanského zákoníku právo podle § 1793 nevzniká ani tehdy, vzdala-li se jej zkrácená strana výslovně a prohlásila-li, že plnění přijímá za mimořádnou cenu ze zvláštní obliby, anebo souhlasila-li s neúměrnou cenou, ač jí skutečná cena plnění byla nebo musela být známa.
- 26. Podle ustanovení § 25a odst. 1 a 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen zákon o advokacii), je advokát oprávněn nahradit úřední ověření podpisu vyžadované zvláštními právními předpisy svým prohlášením se stejnými účinky, pokud advokát listinu sám sepsal nebo ji jednajících osoba před advokátem vlastnoručně podepsala. Prohlášení o pravosti podpisu musí být vyhotoveno na listině nebo na listině s ní pevně spojené a musí obsahovat: a) běžné číslo knihy o prohlášení o pravosti podpisu, b) jméno, příjmení, bydliště, popřípadě místo pobytu, a datum narození jednajících osoby, c) údaj, jak byla zjištěna totožnost jednajících osoby, včetně označení druhu a čísla dokladu, d) prohlášení advokáta, že listina jím byla sepsána nebo, že byla před ním

jednající osobou vlastnoručně podepsána, e) datum a místo, kde bylo prohlášení o pravosti podpisu advokátem učiněno, f) jméno a příjmení advokáta, jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátů a jeho podpis, a v případě uvedeném v odstavci 5 jméno a příjmení advokáta, jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátů, jméno a příjmení advokátního koncipienta a jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátních koncipientů a jeho podpis s dodatkem „v zastoupení“.

27. Po zhodnocení skutkového stavu zjištěného krajským soudem, jak je uveden v úvodu tohoto rozhodnutí, a jeho doplnění u odvolacího jednání dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.
28. Primárně odvolací soud uvádí, že krajský soud na uplatněný návrh přilehavě aplikoval zákonná ustanovení občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, přičemž v dané situaci správně dovedl existence naléhavého právního zájmu dle ustanovení § 80 o. s. ř. Odvolací soud hodnotí taktéž jako správný výklad aplikace ustanovení §§ 209 a 777 z. o. k. tak, jak byl krajským soudem prezentován v odstavcích 57 až 59 odůvodnění napadeného rozsudku, a proto na něj v podrobnostech odkazuje. Odvolací soud se rovněž ztotožňuje se závěry krajského soudu stran existence svobodné a vážné vůle při uzavírání Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017, přičemž v podrobnostech odkazuje na odstavec 63 a 64 odůvodnění napadeného rozsudku. Krajský soud adekvátně vyhodnotil zjištěný skutkový stav v rozsahu potřebném pro meritorní rozhodnutí, přičemž současně přilehavým způsobem vysvětlil, z jakého důvodu neprovedl některé z navrhovaných důkazů (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2012, sp. zn. 21 Cdo 1850/2011 nebo ze dne 22. 2. 2011, sp. zn. 20 Cdo 1413/2009). S důvody vedoucími krajský soud k zamítnutí návrhu na provedení dalších důkazů pro jejich nadbytečnost a případnou irelevanci se odvolací soud ztotožňuje.
29. Krajskému soudu je však nezbytné vytknout nesprávný procesní postup stran aplikace ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř. Byť krajský soud u nařízeného jednání konaného dne 22. 11. 2018 účastníky (zejm. pak stranu žalující) poučoval o tom, že neunáší důkazní břemeno a že v průběhu řízení jí bude dáno konkrétní poučení dle ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř., v následném průběhu řízení takto nepostupoval a stranu žalující postupem dle ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř. nepoučil. Za této situace proto odvolací soud při odvolacím jednání konaném dne 26. 11. 2020 poučil žalobce dle ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř. o nezbytnosti označit další důkazy k prokázání jeho rozhodných skutkových tvrzení s poučením o následcích nevyhovění této výzvě. Vzhledem k tomu, že žalobce ani přes poučení odvolacího soudu žádné další důkazní návrhy (nad rámec dosavadních jím uplatněných důkazů) nevznesl, odvolací soud vycházel z důkazů a skutkového stavu zjištěného krajským soudem a doplněného u odvolacího jednání.
30. Odvolací soud nesouhlasí se závěrem odvolatele, dle kterého nedostatky ověřovací doložky podpisů na Smlouvě o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 mají mít dle ustanovení §§ 6 a 209 z. o. k. za následek její absolutní neplatnost. Podle ustanovení § 209 odst. 2 z. o. k. musí mít smlouva o převodu podílu písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, přičemž převod podílu je vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy. Podle ustanovení § 6 odst. 1 z. o. k. právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná; soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu. Mělo-li prohlášení advokáta o pravosti podpisu v projednávané věci všechny náležitosti stanovené § 25a odst. 2 zákona o advokacii, platí, že podpisy na smlouvě jsou řádně ověřeny (srov. např. závěry rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2020, sp. zn. 21 Cdo 3461/2011 nebo ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. 27 Cdo 4808/2017). Z provedeného dokazování je zjevným, že žalobcem krajskému soudu předložená Smlouva o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017 neobsahuje řádnou ověřovací doložku dle ustanovení § 25a zákona o advokacii, neboť v rozporu s ustanovením § 25a odst. 2 písm. f) tohoto zákona neobsahuje podpis advokáta dané prohlášení vyhotovující. Je-li listina opatřena prohlášením o pravosti podpisu (legalizační doložkou) advokáta, která neobsahuje náležitosti předepsané ustanovením § 25a zákona o advokacii, nelze podpisy na ní

uvedené považovat za úředně ověřené a takto vyhotovená smlouva nemůže mít vůči společnosti účinky dle ustanovení § 209 z. o. k. Samotná absence řádné ověřovací doložky podpisů smluvních stran na účastníky uzavřené Smlouvě o převodu obchodního podílu však nezakládá neplatnost takového jednání inter partes. Je proto bezpředmětným, že Smlouva o převodu obchodního podílu ve vyhotovení předloženém žalovaným v odvolacím řízení již podpis advokáta obsahuje. Požadavek žalobce na vyznačení razítka ověřujícího advokáta na doložce neodpovídá ustanovení § 25a zákona o advokacii, neboť tuto náležitost zákon u ověřovací doložky vyhotovené advokátem nevyžaduje.

31. Podle ustanovení § 6 odst. 1 z. o. k. dále platí, že právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná, přičemž soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu. Zákon tedy odlišuje jednání, která se týkají založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace, od těch, která se např. týkají jen společníků nebo členů orgánů. Bude proto vždy třeba zkoumat, zda konkrétní právní jednání je v režimu ustanovení § 6 z. o. k. či nikoliv (srov. Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 18-21). Odvolací soud souhlasí s citovanou komentářovou literaturou v tom směru, že ne všechny změny zakladatelských právních jednání jsou vždy změnami korporace, typicky pak právě v případech převodů obchodního podílu. Ty kroky, které se týkají jen postavení společníků, tedy výkonu jejich vlastnických práv k podílům, nejsou změnami korporace ve smyslu ustanovení § 6 z. o. k., protože ke změně vnitřního obsahu korporace zde dochází odvozeně. Absence řádné a úplné ověřovací doložky proto nezakládá z výše uvedeného důvodu absolutní neplatnost smlouvy o převodu obchodního podílu, ke které by byl soud povinen přihlížet bez návrhu. Skutečnost, že předložením takto uzavřené (neověřené) Smlouvy žalovaným společnosti, nemohla ve vztahu k ní nabýt účinnosti, a tedy společnost nemůže na základě této (verze) Smlouvy s takovýmto nabyvatelem (žalovaným) jednat jako se svým společníkem, je pro meritum věci nerozhodnou. Odvolací námitky žalobce co do neplatnosti Smlouvy jsou proto v tomto směru nedůvodné.
32. Odvolací soud se také ztotožňuje s právním hodnocením krajského soudu stran nemravnosti uzavřené Smlouvy o převodu obchodního podílu v návaznosti na nízkou prodejní cenu. Z krajským soudem citované judikatury dovolacího soudu plyne, že aby soud mohl uvažovat o jednání rozporném s dobrými mravy, nepostačí samotná okolnost hrubého nepoměru plnění, ale musí zde být dány další okolnosti případu, ze kterých by byl rozpor s dobrými mravy patrný. V projednávané věci nevyšlo najevo, že by cena, kterou si účastníci za obchodní podíl sjednali, sledovala nemravný cíl či nemravné důsledky. Jestliže odvolatel tuto nemravnost dovozuje s poukazem na jím tvrzené disimulované jednání a okolnosti jednání předcházející podpisu Smlouvy (tvrzené vyhrožování žalovaným), pak tyto okolnosti (pokud by byly prokázány) samy o sobě zakládají neplatnost dotčeného jednání a nepředstavují (toliko doplňující) okolnosti podmiňující existenci nemravnosti tohoto jednání. Nelze než současně připomenout, že tyto okolnosti (vyhrožování a disimulace právního jednání) v řízení žalobcem prokázány nebyly. Odvolací námitky žalobce i v tomto směru shledává odvolací soud nedůvodnými.
33. Jak již bylo uvedeno shora, odvolací soud se ztotožňuje se skutkovým a právním hodnocením krajského soudu stran absence namítaného disimulovaného právního jednání a absence svobodné vůle žalobce, přičemž v podrobnostech odkazuje na odstavce 61 až 65 odůvodnění napadeného rozsudku. Jestliže odvolatel dovozuje existenci zastřené právního jednání s poukazem na uzavření smlouvy o půjčce z roku 2006 a jejím zajištění, ve vztahu ke které ještě neměl věřitel vyzvat dlužníka k plnění, a tedy neměla nastat její splatnost, pak tato odvolací argumentace zcela odporuje jeho vlastním žalobním tvrzením. Dle skutkových tvrzení žalobce Smlouva o převodu obchodního podílu neměla zajišťovat tento hypotetický nárok /o existenci tohoto tvrzeného kauzálního zajišťovacího závazku společnosti (případně žalobce) nebylo ve vztahu k účastníky uzavřené Smlouvě skutkově tvrzeno ničeho/, nýbrž měla zajišťovat jím tvrzenou částku 600.000 Kč na „vypořádání“ senátorského přínosu žalovaného na majetkových aktivech

společnosti. Tento argument proto odvolací soud shledává zcela účelovým a případné námitky žalovaného pojmí se ke skutečnosti, že dlužníkem ze smlouvy o půjčce nebyl žalobce, nýbrž společnost jsou proto nadbytečné. Odvolací soud neshledává důvodnou ani výtku, dle které krajský soud pochybil, pokud nevycházel z výpovědi svědkyně Lucie N. Tato svědkyně je nejen blízkou přítelkyní žalobce, ale navíc je v současnosti jediným společníkem a jednatelem společnosti, na kterou žalobce obchodní podíl ve společnosti převedl bezprostředně po uzavření Smlouvy se žalobcem, a tedy na výsledku sporu (vedle osobní vazby) je taktéž i majetkově zainteresována. Tato svědkyně se jednání účastníků osobně ani neúčastnila.

34. Odvolací soud se taktéž neztotožňuje se skutkovým hodnocením odvolatele v tom směru, že by z provedeného dokazování mělo vyplývat, že mezi žalobcem a žalovaným bylo „běžným“ uzavírat disimulovaná jednání v podobě smluv o převodu obchodního podílu. Ze skutečnosti, že smlouvy o převodu obchodního podílu uzavřené v letech 2005 a 2016 nebyly naplněny a finalizovány vkladem do obchodního rejstříku, nelze automaticky bez dalšího dovozovat disimulaci právního jednání také v případě uzavřené Smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 8. 11. 2017. Stejně tak je irelevantní tvrzení žalobce o tom, že žalovaný v minulosti orgánům činným v trestním řízení neuváděl, že by dotčená společnost byla „jeho“, neboť tato skutečnost nemůže sama o sobě potvrdit či vyvrátit skutkové tvrzení žalobce o disimulovaném právním jednání. Je pak zcela ponecháno stranou, že předmětné vyšetřování orgány činnými v trestním řízení bylo pravomocně ukončeno v roce 2015, a je tedy z povahy věci vyloučeno, že by se žalovaný v tomto řízení mohl relevantně vyjadřovat k jednání, ke kterému zatím nemohlo dojít (Smlouva o převodu obchodního podílu byla uzavřena až v listopadu 2017, předchozí pak v roce 2016). Procesní postup krajského soudu spočívající v neprovedení důkazního návrhu trestním spisem proto shledává odvolací soud zcela logickým.
35. Odvolací soud nesouhlasí ani s odvolací argumentací žalobce stran důvodnosti jím formulovaného nároku in eventum, pokud poukazoval na hrubý nepoměr vzájemného protiplnění. Z provedeného dokazování se podává, že se žalobce ve Smlouvě výslovně nevzdal práva na uplatnění neúměrného zkrácení a ani výslovně neprohlásil, že plnění přijímá za mimořádnou cenu zvláštní obliby. Nebyl taktéž tvrzen, a ani zjištěn, zvláštní vztah předpokládaný ustanovením § 1794 odst. 1 občanského zákoníku. Nelze se ztotožnit s právní argumentací žalobce, dle které je pro vyloučení uplatnění neúměrného zkrácení nezbytné při znalosti skutečné ceny předmětu plnění učinit převodcem výslovně prohlášení o souhlasu s takto sjednanou neúměrnou cenou. Právo z ustanovení § 1793 odst. 1 občanského zákoníku nevzniká ani tehdy, souhlasila-li zkrácená strana s neúměrnou cenou, ač jí skutečná cena byla nebo musela být známa. Vyžaduje se, aby zkrácená strana skutečnou cenu opravdu znala, přičemž její samotné (výslovné) prohlášení není rozhodující. Výrazem „souhlasil“ se nerozumí výslovné uvedení souhlasu v textu smlouvy; tento souhlas může být dán i bez výslovné či obdobné smluvní formule „souhlasím s neúměrnou cenou“. Postačí prokázat, že strana smlouvu uzavřela, ač znala jak konkrétní sjednanou cenu, tak i skutečnou (obvyklou) cenu poskytnutého plnění. V daném případě byl žalobce (převodce) jediným společníkem a dlouhodobým jednatelem dotčené společnosti, přičemž je z povahy věci vyloučeno, aby nevěděl o majetkových aktivech společnosti (zejm. pak o vlastnictví nemovitostí), potažmo o hodnotě společnosti jako celku. V podrobnostech odvolací soud odkazuje na odstavec 67 odůvodnění napadeného rozsudku. Jestliže za této situace žalobce souhlasil s cenou převodu obchodního podílu, jde tato skutečnost k jeho tíži, a neúměrného zkrácení se z tohoto důvodu účinně dovolat nelze.
36. Ze všech uvedených důvodů proto odvolací soud rozsudek krajského soudu v odstavci I. výroku dle ustanovení § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
37. V případě odstavce II. výroku odvolací soud jinak správné rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení musel změnit co do výše přiznaných nákladů, neboť krajský soud vycházel při stanovení odměny zástupce žalovaného za 6 úkonů právní služby z nesprávné aplikace ustanovení § 9 odst. 3 písm. a) advokátního tarifu, neboť přehlédl, že při rozhodování v otázkách obchodních společností a družstev činí tarifní hodnota dle ustanovení § 9 odst. 4 písm. c)

advokátního tarifu částku 50.000 Kč, čemuž odpovídá odměna ve výši 3.100 Kč za každý účelně vynaložený úkon právní služby. Náklady prvostupňového řízení žalovaného jsou tvořeny odměnou zástupce žalovaného ve výši 18.600 Kč dle ustanovení §§ 7, 8, 9 odst. 4 písm. c) a 11 odst. 1 advokátního tarifu (odměna za šest účelně učiněných úkonů právní služby po 3.100 Kč, a to za převzetí věci, vyjádření se k žalobě a účast u jednání konaných ve dnech 22. 11. 2018, 3. 6. 2019, 7. 11. 2019 a 18. 6. 2020) a paušální náhradou hotových výdajů ve výši 6x300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu za tyto úkony. Náklady řízení žalovaného jsou dále tvořeny 21% DPH z výše uvedených náhrad (odpovídající částce 4.284 Kč), neboť jeho právní zástupce je v souladu s ustanovením § 137 odst. 3 o. s. ř. jejím registrovaným plátcem. Náklady žalovaného v řízení před soudem prvního stupně tak činí celkem 24.684 Kč.

38. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobce byl se svým odvoláním procesně neúspěšný, a je proto povinen uhradit žalovanému náklady odvolacího řízení. Tyto jsou tvořeny odměnou zástupce žalovaného ve výši 2x3.100 Kč za dva účelně učiněné úkony právní služby (vyjádření se k odvolání žalobce a účast u odvolacího jednání konaného dne 26. 11. 2020) dle ustanovení § 9 odst. 4 písm. c) advokátního tarifu a paušální náhradou hotových výdajů ve výši 2x300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. V daném případě nebyl předmětem řízení spor o zaplacení peněžitého plnění, nýbrž spor o určení neplatnosti smlouvy o převodu obchodního podílu (resp. členství v obchodní korporaci), a proto z tarifní hodnoty odpovídající ceně sporného obchodního podílu (jak je požadováno žalovaným v jím předloženém vyúčtování) vycházet nelze. Vedle shora uvedených nákladů odvolacího řízení žalovaný požadoval také příznání odměny za další tři úkony právní služby, a to za porady se svým právním zástupcem realizované ve dnech 31. 8. 2020 (od 8.35 do 10.05 hodin), 19. 10. 2020 (od 13.00 do 14.35 hodin) a 5. 11. 2020 (od 9.00 do 10.10 hodin). U těchto úkonů právní služby odvolací soud zkoumal, zda všechny směřovaly k účelnému uplatňování či bránění práva žalovaného v odvolacím řízení. Pokud jde o úkon právní služby za poradou realizovanou žalovaným dne 31. 8. 2020, tedy zjevně před podáním odvolání žalobcem (žalobce zahájil odvolací řízení podáním odvolání dne 7. 9. 2020), pak tato se nemohla týkat zahájeného odvolacího řízení a její účtování žalovaným odvolací soud shledává účelovým. Pokud jde o druhou a třetí účtovanou poradou konanou ve dnech 19. 10. 2020 a 5. 11. 2020, pak odvolací soud za tyto dva požadované úkony právní služby přiznal žalovanému toliko odměnu za jeden účelně vynaložený úkon ve výši 3.100 Kč a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč. Je zjevným, že výsledky těchto dvou porad vyústily ve vyhotovení vyjádření žalovaného k odvolání žalobce ze dne 11. 11. 2020. Odvolací námitky žalobce směřovaly do skutkových okolností toliko minimálně, přičemž za této situace shledává odvolací soud realizaci hned dvou porad žalovaného s jeho právním zástupcem (pouze a jen pro účely odvolacího řízení) za neúčelné. Jestliže bylo (dle zápisu porady s klientem) obsahem těchto porad 1/ projednání obsahu odvolání (porada ze dne 19. 10. 2020) a 2/projednání obsahu vyjádření žalovaného (porada ze dne 5. 11. 2020), pak tyto okruhy odvolacích aspektů byly - s ohledem na obsah vyjádření žalovaného - zjevně účelně projednatelné toliko na jediné poradě přesahující jednu hodinu /§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu/. Realizaci další (druhé) porady žalovaným z identického důvodu proto odvolací soud shledal neúčelným a odměnu a náhradu hotových výdajů za tuto žalovanému nepřiznal. Dále náklady odvolacího řízení žalovaného tvoří dle § 14 odst. 1 písm. a/ vyhlášky č. 177/1996 Sb. náhrada za promeškaný čas cestou k jednání soudu dne 26. 11. 2020 ze sídla advokáta v Ostravě do Olomouce a zpět, tedy celkem 6 započatých půlhodin x 100 Kč = 600 Kč. Náklady odvolacího řízení žalovaného také tvoří cestovné na jednání konané dne 26. 11. 2020 (cesta Ostrava - Olomouc a zpět při ujetí celkem 184 km, osobním vozidlem Škoda Kodiaq, při průměrné spotřebě 5,7 litrů nafty/100 km - viz ustanovení § 158 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce ve znění pozdějších předpisů - a při vyhláskové ceně paliva a amortizaci vozidla) ve výši 1.106,32 Kč. Náklady odvolacího řízení dále představuje 21% DPH z výše uvedených náhrad v celkové výši 2.500,33 Kč, neboť zástupce žalovaného je ve smyslu ustanovení § 137 odst. 3 o. s. ř. registrovaným plátcem DPH. Žalobce je tak povinen zaplatit žalovanému na plné náhradě nákladů odvolacího řízení celkovou částku 14.406,65 Kč, a to v souladu s ustanovením

§ 149 odst. 1 o. s. ř. k rukám jeho zástupce. O lhůtě plnění odvolací soud rozhodoval dle ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti odstavci I. výroku tohoto rozsudku v části, již byl potvrzen odstavec I. výroku rozsudku krajského soudu, může účastník podat dovolání k Nejvyššímu soudu do dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Ostravě, a to pouze z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Dovolání je přípustné, jestliže toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 237 a § 239 o. s. ř.).

Proti odstavci II. a III. výroku tohoto rozsudku o nákladech řízení není samostatně dovolání přípustné.

Olomouc 26. listopadu 2020

JUDr. Zdeňka Šindelářová v. r.
předsedkyně senátu